

ÕPPEAINE	Vene keel
ÕPPEAINE KIRJELDUS, SH LÕIMINGU PÕHIMÕTTED KURSUSTE VAHEL JA AINEÜLESELT, HINDAMISE ERISUSED	<p>Vene keele kui emakeele valdamine kõnes ja kirjas on isiksuse mõtlemisvõime kujunemise, vaimse arengu ning sotsialiseerumise alus ja eeldus. Vene keele õppimise kaudu kujundatakse õpilase identiteeti, samuti tema väärtushinnanguid ja -hoiakuid. Õpilane mõistab ja väärtustab kultuurilist ja keelelist mitmekesisust, keele kaudu ka eesti ja vene kultuuri eripärasid ning kokkupuutepunkte.</p> <p>Gümnaasiumiõpingute jooksul kujuneb oskus kasutada korrektset keelt oma eesmärkide saavutamiseks erinevates suhtlusolukordades, arvestades kujunenud suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Teoreetilised teadmised vene keelest ja keele praktiline valdamine aitavad saada tänapäeva ühiskonna tegusaks liikmeks.</p> <p>Eri keele- ja teabeallikate kasutamisoskus võimaldab õpilasel toime tulla erinevates eluvaldkondades ja -situatsioonides. Töö tekstidega on aluseks oskusele neid mõista, analüüsida, kriitiliselt hinnata ning luua eri tüüpi ja liiki tekste.</p> <p>Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes keele-ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust mõista keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust ning väärtustada keelt ja kirjandust rahvusliku ning maailmakultuuri osana. Keele-ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele-ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus väljenduses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt. Keele-ja kirjanduspädevus tähendab oskust eri liike tekste mõista, luua, analüüsida ja kriitiliselt hinnata. Keele-ja kirjandusõpetusega taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab keelt ja kirjandust kui (rahvus)kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendajat ning mõtlemis-ja tunnetusvahendit, teadvustab keelt identiteedi osana, väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; 2) toimib keeleteadlikult, väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses, märkab ja arvestab keeles toimuvaid muutusi; 3) mõistab, analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki tekste ning eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;

	<p>4) arendab oma loovvõimeid, kirjutab ja esitab eri tüüpi ning eri žanris tekste, kasutab tekstiloomes sobivaid ja asjakohaseid alustekste;</p> <p>5) mõistab keele ja kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuuriväärtust ning tähtsust iseenda arengus;</p> <p>6) väärtustab lugemist, suunab oma lugemust, oskabise valida kirjandusteoseid jm lugemisvara, arendab lugedes oma tunde-, kogemus- ja mõttemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.</p> <p>Teoreetilised teadmised on keele praktilise valdamise aluspõhi, seepärast sisaldab gümnaasiumi ainekava kolme tüüpi õppematerjali: teadmised keelest ning praktiline keele- ja suhtlusoskus. Vene keele emakeelena kursustega püütakse anda õpilastele baasteadmistega võrdses mahus praktilisi oskusi. Gümnaasiumilõpetaja peab valdama tänapäeva keeleteadust, uut tehnoloogiat ja uusi tööviise. Praktilised kursused eeldavad õpitud teoreetiliste teadmiste rakendamist.</p> <p>Gümnaasiumis läbitakse vene keeles kuus kohustuslikku kursust: „Keel, ühiskond ja kultuur“, „Tekst ja stiil“, „Suulise teksti vastuvõtt ja loomine“, „Meedia ja mõjutamine“, „Praktiline vene keel“ ja „Kirjalike tekstide vastuvõtt ja loomine“.</p>
<p>GÜMNAASIUMI LÕPUKS TAOTLETAVAD TEADMISED, OSKUSED, HOIAKUD</p>	<p>Gümnaasiumi lõpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) on omandanud lingvistilised põhiteadmised keelest kui süsteemist ja selle realiseerumisest kõnes; 2) tunneb ortograafia- ja interpunktsiooni-ningteisi vene keele norme; 3) loeb ning kuulab mitmesugustes stiilides ja mitut tüüpi tekste ning mõistab nende sisu; 4) loob olenevalt suhtluseesmärgist ja kõnesituatsioonist mitmesugustes stiilides ning mitut tüüpi sidusaid tekste; 5) võib esineda suulise lühiettekandega; 6) kirjutab arutlevaid tekste mitmes žanris; 7) teeb ilukirjandusliku teksti lingvistilist analüüsi; 8) hindab kriitiliselt meediainfot ja internetist saadud teavet; 9) tunneb dialoogilise teksti ülesehituse eripära; on suuteline võtma osa argumenteeritud dialoogist, analüüsima vestluse kulgu ning hindama selle tulemusi; 10) kasutab vajaliku teabe leidmiseks sõnastikke, teatmeteoseid ja internetti; 11) seostab saadud infot eluliste situatsioonidega ning tulevase erialase tegevusega <p>Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud</p>

	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab vene keele kui emakeele rolli individuaalse identiteedi kujundamisel, lähtudes funktsionaalsetest, eetilistest ja esteetilisest kaalutlustest; 2) väljendab ennast nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normide järgi, kasutab keeleallikaid; 3) analüüsib ja hindab kriitiliselt erinevaid tekste ning tunneb tekstide mõjutusvahendeid, kasutab sihipäraselt ja eetilisel teabeallikaid; 4) teab tekstide ülesehituse põhimõtteid ja iseärasusi, loob ning analüüsib eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 5) mõistab keele tähendust ühiskonnas, tajub keele ajaloolist kujunemist, väärtustab keeleoskust; 6) arendab lugedes oma keeleoskust.
<p>KURSUS 1 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Keel, ühiskond ja kultuur“</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab vene keelt, tunneb selle eripära, teab vene kirjakeele kujunemislugu; 2) analüüsib keele rolli, funktsioone ja tähendust ühiskonnas ning suhtluses; 3) märkab ja analüüsib vene keele muutuste olemust ja arendamise peamisi suundi; 4) jälgib suulise ja kirjaliku keele norme ning etiketti; 5) teadvustab allkeelte ja keele varieerumise olemust; 6) kasutab eesmärgistatult eri keeleallikaid ja teabekeskondi <p>Kursuse „Keel, ühiskond ja kultuur“ õppesisus rõhutatakse keele rolli tänapäeva ühiskonnas, teadvustatakse keele ja kultuuri seoseid, aga ka vene keele eripära võrreldes teiste keeltega. Kursus annab võimaluse mõista keele arengut ajas ning selle staatust ja seisundit tänapäeval. Tähelepanu pööratakse keele varieerumisele ja erinevatele keelekihtidele sotsiaalsetes praktikates. Kursus arendab õpilase kriitilist ja loomingulist mõtlemist, keeletunnetust ja -teadlikkust.</p> <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Keel ja ühiskond, keel ja isiksus. Emakeel ja identiteet. Riigikeel. Võõrkeel. Keele ja mõtlemise seos. Keelekasutuse valdkonnad ning sotsiaalsete rühmade erikeeled. Keelekasutuse ealised ja soolised erinevused. ● Verbaalsed ja mitteverbaalsed suhtlusvahendid. ● Keele funktsioonid. Keel kui vaimsete väärtuste väljendaja ning kultuuri kandja. Keel kui märgisüsteem.

- Maailma keeled. Keelkonnad ja keelerühmad. Rahvuskeel. Elav ja surnud keel. Loomulikud ja tehiskeeled. Euroopa Liidu ja ÜRO töökeeled. Keelte teke ja kujunemine. Kirja tekkimine. Tähestik. Slaavi kiri. Kirill ja Mefodi kui slaavi tähestiku loojad.
- Keel ja kõne. Suuline ja kirjalik kõne. Sõnaraamatute, entsüklopeediate, meedia- ja tarbetekstide keel.
- Keelte ja kultuuride vastastikused mõjud. Vene keel Eestis. Muutused tänapäeva vene keeles.

Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega

- Bioloogia. Inimese aju, mõtlemise omadused. Mõtlemisprotsess. Inimarengu ja keele suhe. Naiste ja meeste mõtlemise füsioloogilised omadused.
- Kirjandus. B. Shaw näidend "Pygmalion" on tõend, et kõne ja kultuuri muutumise kaudu saab muuta inimest.
- Võõrkeeled. Miks keeltes sõnu laenatakse, kuidas see põhikeelt mõjutab. Inglise, saksa ja eesti keeled, nende keelerühmad ja perekonnad.
- Kunst, ajalugu. Erinevate rahvaste kirjutiste loomine. Kalligraafiline kiri. Fondid erinevate dokumentide loomiseks.
- eesti keel. Märgitakse ära vene keele tunnused Eestis, sh. aadressil <https://sonaveeb.ee/>

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet.
- Väärtused ja moraal.
- Keskkond ja säästev areng.
- Infokeskkond.
- Tehnoloogiad ja uuendused.
- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
- Tervishoid ja ohutus.

Kontroll ja hindamine

Õpetaja hindab:

- iseseisvate ja rühmaülesannete täitmine;
- oskus koostada õpitavate teemade küsimustele vastamiseks plaane;
- õpilase suutlikkust luua sidusaid tekste suulistest ja/või kirjalikest vastustest;
- õpilase aktiivsuse määr tunnis, tema valmidus teha koostööd teiste protsessis osalejatega (õpetaja, klassikaaslased);
- oskus vastata kaaslaste küsimustele ja ise küsimusi esitada;

	<ul style="list-style-type: none"> • kõneoskus suuliste vastuste ajal. Kujundav hindamine. • Tunni tulemuseks võib olla enesehinnanguleht, mis näitab ära sinu tugevad ja nõrgad küljed, s.t. peegeldus õpilase poolt. • Mõnes etapis on õpilastel võimalik üksteist vastastikku hinnata koos põhjendatud selgitusega, mis oli klassikaaslase vastuses/töös hästi ja mis ei õnnestunud täielikult või osaliselt. <p>Tagasiside</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saab pakkuda õpilase või õpilaste rühma poolt süstemaatiliselt, st iga teemakohase tunni või seeria/tundidetsükli lõpus tagasiside vormis toimuva kohta, andes märku soovist midagi muuta või parandada; st. positiivne tagasiside. • Tagasiside võib esineda väikese kirjaliku ja/või suulise vastusena, mis võib sisaldada nii positiivseid kui ka negatiivseid hinnanguid toimuvale nn. negatiivne tagasiside, mis lõppkokkuvõttes soodustab õppimise edenemist.
<p>KURSUS 2 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Tekst ja stiil“ Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib ja võrdleb erinevaid keelekasutuse valdkondi ning eesmärke; 2) arvestab suhtlemisel partneriga, argumenteerib oma seisukohti, esitab näiteid; 3) väljendab oma mõtteid ja tundeid, arvestab suhtlussituatsiooni ja -eesmärki, järgib stiili- ja etiketinorme; 4) arvestab ja analüüsib tekstide stiiliomadusi, eristab stiililt erinevaid tekste nende keeletunnuste alusel; 5) tunneb tekstis ära keelelise mõjutamise viise ja vahendeid, hindab teabetekstidest leitud teavet kriitiliselt, kasutab seda sihipäraselt; 6) analüüsib teksti eesmärki, sisu, kasutuskonteksti, ülesehitust, grammatikat, sõnavara ja stiili; 7) korrigeerib ja redigeerib oma teksti, kasutab otstarbekalt keeleallikaid ja teabekeskondi, teeb teadlikke keelevalikuid; 8) loob alustekstide põhjal uusi tekste, refereerib ja tsiteerib ning kasutab viitamissüsteeme, väldib plagiaati; 9) rakendab omandatud sõnavara kõnes ja kirjalikus tekstiloomes. <p>Kursuse „Tekst ja stiil“ kaudu saavad õpilased teoreetilisi teadmisi teksti struktuurist ning mitmesugustes suhtlusoludes kasutatavate eri tüüpi tekstide loomisest, mõistmisest ja hindamisest. Kursuses vaadeldakse süvendatult teksti keele ja stiili küsimusi. Käsitletakse erinevate tekstiliikide keele- ja stiilierinevusi, vaadeldakse sõnavara stiilikihistusi ja tähendusnüansse ning kirjutamise komponente ja nõudeid eri tekstiliikide keelele. Õpitulemustes taotletakse, et õpilane kasutab alustekste, tõlgendab neid, analüüsib keeleliselt ja</p>

stilistiliselt, refereerib, tsiteerib ja viitab. Õppesisus tegeldakse mitmesuguste keelekasutusvaldkondadega, analüüsitakse eri liiki tekstide sisu, eesmärke, kasutuskonteksti, ülesehitust, sõnavara ning stiili. Õpilane koostab ise eri liiki tekste (sh tarbe-, meedia-ja teadustekste), kasutab sobivaid väljendusvahendeid ning teeb mõttekaid keele-ja stiilivalikuid.

Õppesisu

- Stiil ja stilistika. Keele erinevad kasutusvaldkonnad: argi-, ilukirjandus-, teadus- ja tarbekeel.
- Stiilivärving ja -viga. Keele eri kasutusvaldkondade tüüpilised stiilivead.
- Teksti kommunikatiivne funktsioon. Suhtlussituatsioon. Keeleline mõjutamine. Suhtlemine internetis.
- Individuaalne stiil.
- Funktsionaalstiilid. Tekstide kasutusvaldkonnad.
- Tarettekstid, nende keelelised erijooned.
- Teadustekstid, nende keelelised erijooned.
- Publitsistivatekstid, nende keelelised erijooned.
- Kõnekeel ja selle keelelised erijooned.
- Ilukirjandustekstid ja nende väljendusvahendid.
- Tekstide võrdlev ja kriitiline analüüs: eesmärgid, kasutuskontekst, grammatilised erijooned, sõnavara, stiil.
- Keelevalikud veebisuhtluses.
- Teksti vormilised ja keelelised tunnused. Teksti sidusus. Leksikaalsed ja grammatilised sidususvahendid. Teksti sisu terviklikkus.
- Uurimistöö. Uurimiseesmärgi sõnastamine, uurimismaterjali kirjeldamine ja usaldusväärsus. Uurimuse struktuur. Allikate refereerimine ja tsiteerimine. Lause- ja lõiguviited, viitekirje. Võrdlemine, analüüsimine, üldistamine ja järeldamine uurimistöös.
- Mitteverbaalsed teabedastusvahendid kirjalikus tekstis: illustratsioonid, graafikud, skeemid, fotod, emotikonid jt.
- Oma sõnavara rikastamise võimalused. Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus.

Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega

- Kirjandus. Tähelepanekuid praegu uuritava teose autori stiili kohta. Valik lõike, mis kajastavad vene keele tunnis käsitletud stiili (võimalusel).
- Bioloogia, füüsika, keemia. Töö teaduslikus ja populaarteaduslikus stiilis kirjutatud tekstidega.
- Matemaatika. Mittepidevate tekstide funktsionaalne lugemine.
- Ajalugu ja ühiskonnateadus. Töö populaarteaduslike ja ajakirjanduslike tekstidega.
- Võõrkeeled. Vene- ja võõrkeeles kirjutatud tekstide võrdlus. Järeldused, et tekstides säilivad stiilijooned, olenemata sellest, millises keeles need on loodud.

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet.
- Väärtused ja moraal.
- Keskkond ja säästev areng.
- Infokeskkond.
- Tehnoloogiad ja uuendused.
- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
- Tervis ja ohutus.

Pädevuste kujunemine:

- 1) Kultuuri- ja väärtuspädevus
- 2) sotsiaalne pädevus
- 3) enesemääramispädevused
- 4) kognitiivne pädevus
- 5) suhtlemisoskus
- 6) digipädevus

Töö vormid ja meetodid

Põhitähelepanu pööratakse teksti mõistele endale ja seetõttu tutvustatakse teema mõistet, teksti põhiideed. Peab peatuda teksti olulistel tunnustel: semantiline terviklikkus, sidusus, järjepidevus, terviklikkus ja liigendus. Kõiki ülaltoodud mõisteid on kõige parem kaaluda, kasutades näitena konkreetset teksti.

Teksti kommunikatiivne funktsioon näib olevat tihedalt seotud suhtluse eesmärgiga: näiteks kontakti loomine, teabe edastamine, eneseväljendus, motiveerimine.

Erilist tähelepanu on vaja rääkida teksti sidususest, mida saab läbi viia vertikaalselt ja lineaarselt, kontaktist ja distantsist; tuleb

arvestada leksikaalsete, morfoloogiliste ja süntaktiliste suhtlusvahenditega.

Teksti keeleline kujundus sõltub teksti žanrist, funktsionaalsest stiilist, funktsionaalse-semantilisest kõnetüübist. Sellega seoses on hea tutvustada stiilnormi, stiilivea mõistet ning vaadelda konkreetseid näiteid normatiivsest sõnakasutusest erinevat tüüpi tekstide puhul.

Eraldi käsitletakse suhtlemist Internetis, keele iseärasusi ja mitteverbaalsete märkide kaasamist suhtlusse.

Kõnekäitumise eetika küsimuste arutelu, kommenteerimine sotsiaalvõrgustikes ja uudisteportaalides.

Uurimise kallal töötades mõelda plagiaadi probleemile. Arutada tsiteerimise, saadud teabeallika märkimise ja kokkuvõtte tegemise meetodeid.

Ülesannete tüübid:

- Tekstide lugemine ja analüüsimine terviklikkuse, sidususe, järjepidevuse, terviklikkuse ja ülesehituse seisukohalt; stiili ja žanri määratlus.
- Teksti kõne ja stiilitunnuste, sealhulgas kõnedefektide kindlaksmääramine, mida kasutatakse võimalusena luua kangelasest kõneportree. Nii areneb oskus analüüsida ja kriitiliselt uurida teksti keelelist poolt.
- Kõne- ja stiilivigu sisaldavate tekstide toimetamine (paaristöö).
- Tekstide lugemine, mis nõuavad neis esitatava teabe kriitilist mõistmist, manipuleerivate praktikate väljaselgitamist (tunnis vestlus õpetajaga).
- Kursusel “Keel, ühiskond ja kultuur” kogutud materjalist väikeste uurimistööde kirjutamine (parim rühmatöö/projektitegevuse vormis).
- Lühikeste kirjalike tööde kirjutamine: essee, referaat, referaat, retsensioon.

Kontroll ja hindamine

Õpetaja hindab:

- funktsionaalsete kõnestiilide ja stiilitunnuste tundmine;
- oskus määrata kavandatava teksti stiili, näha tekstis stiililisi jooni;
- protsessi tööd klassiruumis;
- kirjalik töö tekstide kallal;
- kõne kvaliteet suuliste vastuste ajal;
- kontrolltööd.

Kujundav hindamine:

	<p>- õpilased hindavad ennast ja teisi vastavalt õpetaja pakutud kriteeriumidele. Kriteeriumid lähtuvad ainetundides kujunenud üldpädevustest;</p> <p>- õpilased hindavad oma töövõimet rühmas: esitavad ja arendavad ideid, esitlevad rühma koostatud lõppmaterjali;</p> <p>- õpetaja annab õpilasele kujundava hinnangu üks kord kursuse jooksul, arvestades tema isiklikke saavutusi aines.</p> <p>Tagasiside antakse läbi:</p> <p>- õpilaste tööd protsessida;</p> <p>- kontrolltöö tekstidega;</p> <p>- vastused küsimustele teksti põhjal nii kirjalikult kui ka suuliselt;</p> <p>- loovtööd;</p> <p>- kontrolltööd.</p>
<p>KURSUS 3 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Suulise teksti vastuvõtt ja loomine“</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teadvustab vene keele rolli suhtlemisel erinevate partneritega; 2) koostab eri allikatest pärineva info põhjal suulise kokkuvõtte või teeb ettekande; 3) edastab oma tundeid, mõtteid ja hinnanguid nii isiklikus, avalikus kui ka ametlikus suhtluses; 4) kuulab avalikku esinemist, hindab seda kriitiliselt, esitab ettekandjale küsimusi; 5) loob suulisi tekste vastavalt suhtluseesmärgile ja -olukorrale; 6) argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti aruteludes; 7) võtab vastu ja loob ise eri stiilis suulisi tekste. <p>Kursus „Suulise teksti vastuvõtt ja loomine“ aitab edukalt sotsialiseeruda erinevates situatsioonides, laiendab õpilase silmaringi, arendab keeleoskust erinevates suhtlusolukordades ja -tingimustes. Kursuse jooksul õpitakse tundma suulise kommunikatsiooni eripära, erinevaid suhtlusviise, tegeldakse suuliste tekstide vastuvõtu, kriitilise hindamise ja mõistmisega. Keskendutakse suuliste tekstide (kõne) loomisele lähtuvalt suhtluseesmärgist, edendamaks õpilase sotsiaalset pädevust ja suhtlemisoskust.</p> <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suulise kõne üldjooned: erinevus kirjalikust kõnest, suulise kõne omapära, spontaanne ja semispontaanne kõne, suulise kõne situatsioonid ja tüübid, suulise kõne struktuur ja keelilised vahendid. Kõne põhiomadused: sisukus, loogilisus, kohasus, täpsus, puhtus, õigsus, rikkus, ilmekus. Kõne sisukus, informatiivsus.

	<p>Sõnakasutuse täpsus. Sünonüümid, paronüümid, mitmetähenduslikud sõnad, homonüümid.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Suuline kõnekeel kirjakeele liigina. Dialoog ja selle põhiomadused: spontaansus, eesmärgid (infovahetus, info saamine, palve, hoiatus jne), repliikide pikkus, struktuuri vastavus eesmärkidele, lühendatud laused, kõnekeelele loomulik foneetika ja intonatsioon. Sünonüümide roll kõnekeeles (täendus, stilistika). Kõnekeele etikett. ● Suuline ametlik kõne: põhiomadused, aktuaalsed tüübid ja nende eripära vastavalt teksti eesmärgile. Ametlikus kõnes dialoog ja monoloog. Intonatsiooni ja žestide roll. Ametlikus keeles kasutatavad normid ja konstruktsioonid (sh stambid ja sabloonid). Ametlik vestlus, koosolek. ● Suuline teaduskõne: erisused, keelelised vahendid, terminoloogia mõiste, informatiivne žanr. Loengu ülesehitus, konspekterimine. Ettekanne: teema, allikad, ülesehitus, esitus. Kriitikakultuur. Ettekande hindamiskriteeriumid. Laensõnade roll teadustekstis ja üldises kõnekultuuris. ● Suuline avalik kõne: erisused ja žanrid. Diskussioon, selle eesmärgid ja tüübid. Argumenteerimine. Intervjuu, selle struktuur, küsimuste esitamine. Kõnekultuur: parasiitväljendid ja žargonismid. Oraatorikõne, selle liigid, eesmärgid ja sisu. Kommunikatsiooni ebaõnnestumised. <p>Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Suhtlemispädevus - õpilane tajub ja genereerib erineva žanri ja funktsionaalse stiiliga suulisi tekste, oskab pidada dialoogi, väljendada ja argumenteerida oma arvamust, kriitiliselt hinnata teiste väiteid, kaitsta oma seisukohta. ● Sotsiaalne pädevus - kõneleja/kuulaja/suhtluspartneriga arvestamine. ● Kultuuripädevus on oskus rakendada teadmisi vestluspartneri kultuurilistest iseärasustest keelevahendite ja vestlusteemade valikul. ● Kognitiivne pädevus - teab, kuidas korraldada oma ja oma rühma tööd vastavalt õpieesmärgile, planeerida oma tegevusi ja hinnata selle tulemusi. ● Võimalik on lõiming kõigi õppeainetega, kus suulise teksti loomine on vajalik: teade, dialoog, arutelu, arutelu
--	---

jne. Oluline on jälgida erinevust formaalsete žanrite tekstide loomisel teistes keeltes (võõr-, eesti keeles).

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet.
- Väärtused ja moraal.
- Keskkond ja säästev areng.
- Infokeskkond.
- Tehnoloogiad ja uuendused.
- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
- Tervis ja ohutus.

Töö vormid ja meetodid

Teema esitamisel tasub õpilastele pakkuda konkreetseid eri žanri ja funktsionaalse stiiliga tekste, mis sisaldavad suulise kõne tunnuseid - süntaktilisi struktuure, sõnu, pause, kõne ebatäpsusi jne. – ja paluge õpilastel need tunnused kindlaks teha ja definitsioonid sõnastada.

Näidete valimisel ja järelduste tegemisel pöörake tähelepanu sellele, et suuline kõne võib olla spontaanne, osaliselt või täielikult ette valmistatud - ja sellest olenevalt esitage erineva žanri tekste: näiteks igapäevane dialoog/monoloog, pressikonverents, ettekanne konverentsil.

Verbaalse suhtluse olukordade ja liikide üle arutledes tuleks pöörata tähelepanu asjakohasuse mõistele, näiteks suuline suhtlus akadeemilises keskkonnas või klassikaaslastega vahetunnis - kõnevahendite valik sõltub sellest tõsiselt, kuid need kaks vastandlikku olukorda on suulise suhtluse näide.

Suulise suhtluse ajal, nagu ka kirjalikus suhtluses, keskendumine
 - adressaadile/suhtluses osalejatele, sh. ja osalejate arvust (st me ehitame monoloogi, dialoogi või polüloogi),
 - millises sfääris suhtlemine toimub (kõnekeelne, igapäevane, teaduslik, ametlik äri, ajakirjanduslik suhtlussfäär);
 - et suulise kõne tunnused kirjandustekstis täidaksid teatud stiililist ülesannet, mille määrab kunstiline funktsioon. Väärub märkimist, et HT-st leiata näiteid ülaltoodud suhtlusvaldkondadest.

	<p>Suulise kõne jaoks on olenevalt kasutusvaldkonnast olemas ka normid, mida väljendatakse iga suhtlusvaldkonna jaoks spetsiifilistes keelelistes vahendites:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foneetiline (helide vähenemise aste ja stressi varieeruvus), - sõnavara (raamat, kõnekeel, vähendatud sõnavara), - grammatilised (morfoloogilised ja süntaktilised struktuurid), - intonatsioon. <p>Rääkides kõnekultuurist seoses suulise suhtlusega, tasub rõhutada, et elav suuline suhtlus võimaldab valida konkreetsetes olukorras sobivaid valikuid (näiteks žargooni kasutamine igapäevases suhtluses kaaslastega). Purismist (kõnekeelevariantide hukkamõistmine kõnes, rahvakeel, ebakorrektned rõhuasetus) saame rääkida, kus sobib ja kus mitte.</p> <p>Kontroll ja hindamine</p> <p>Õpetaja hindab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisvate ja rühmaülesannete täitmine (kõne korrektsus); • oskus koostada osaletud loengute, arutelude jms kavasad/märkmeid, panna kirja võtmesõnu; • õpilase oskus luua sidusaid eri žanrilisi suulisi tekste (sõnumid, kõned); • õpilase aktiivsuse määr tunnis, tema valmidus teha koostööd teiste protsessis osalejatega (õpetaja, klassikaaslased); • oskus vastata kaaslaste küsimustele ja ise küsimusi esitada, oma arvamust argumenteerida (intervjuud ja arutelud); • kõnekirjaoskus suuliste vastuste ajal, ortopeediline korrektsus. <p>Kujundav hindamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilase enda tekstide toimetamine, tema edusammude hindamine, s.o. peegeldus õpilase poolt. • Esituste hindamine õpilaste poolt välja töötatud kriteeriumide järgi (koos õpetajaga).
<p>KURSUS 4 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Meedia ja mõjutamine“</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb tänapäevast teabekeskkonda ja selle arengut kujundavaid protsesse, selgitab kommunikatsiooni olemust ja toimimise tingimusi; 2) leiab meediatekstist argumendid ja põhilised mõjutamisvõtted, selgitab teksti autori eesmärgid ning motiive; 3) eristab fakti arvamusest ja usaldusväärset infot küsitavast, kontrollib infoühiku sisu tõesust, sealhulgas tõlgitud info tähendusvälja muutumist; 4) analüüsib kriitiliselt reklaami ning arutleb reklaami ja mainekujunduse teemadel;

- 5) tunneb meediakanaleid, analüüsib nende erijooni, iseloomustab erinevaid meediažanre;
- 6) analüüsib vahetu ja vahendatud kommunikatsiooni erinevusi ja osalejate taotlusi;
- 7) hindab kriitiliselt meediamanipulatsioone, tunneb ära propaganda, libauudised ja müüdilooime;
- 8) väljendab oma seisukohta loetu, kuuldu ja nähtu kohta ning valib selleks sobivad keelevahendid;
- 9) analüüsib kriitiliselt oma meediakäitumist, sh sotsiaalmeedias, ja kohandab seda vastavalt olukorrale;
- 10) leiab viiteid ja vihjeid teistele tekstidele, tõlgendab teksti, eristab privaatset ja avalikku informatsiooni.

Kursusel „Meedia ja mõjutamine“ keskendutakse infoühiskonnast arusaamisele, arendatakse eri liiki tekstide mõistmise, fakti ja arvamuse eristamise oskust. Tähtis on osata hankida eri allikatest teavet, analüüsida verbaalset teksti nii visuaalses kui ka audiovisuaalses keskkonnas ja tunda ära meedia mõjutamisvõtted. Samas arendatakse ka oskust kujundada ja väljendada oma arvamusi ja hoiakuid.

Õppesisu

- Kommunikatsioon, kommunikatsioonimudel, kommunikatsiooni toimumise tingimused. Infoühiskond, selle iseloomulikud jooned.
- Meediaetika. Meedia kui diskursuse kujundaja. Eri tüüpi meediatekstide vastuvõtu eripära.
- Verbaalse teksti taju heli ja pildi kontekstis.
- Meediatekstide usaldusväarsus. Verbaalne ja visuaalne mõjutamine.
- Tunde- ja faktipõhised argumendid. Keeleline manipulatsioon. Autoripositsioon, infoallikad ja nende usaldusväarsus. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine.
- Sotsiaalsete tunnuste ja müütide konstrueerimine meediatekstis. Reklaam (kommertsreklaam, poliitreklaam, sotsiaalreklaam). Reklaami sihtrühmad ja kanalid. Reklaam mainekujundusvahendina. Erandlik keelekasutus, tähelepanu äratamise võtted.
- Reklaami varjatud sõnum. Reklaam ja seadused.
- Olulisemad meediažanrid: uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus, arvustus. Kvaliteet- ja meelelahutusajakirjanduse erinevused.
- Lühiülevaade meedia ajaloost.

- Meediakanalid: raadio, televisioon, uudiste portaalid, sotsiaalvõrgustikud. Muutused uue meedia ajastul, sotsiaalmeedia. Meediatekstide kriitiline ja teadlik lugemine.

Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega

- Lõiming eesti keelega: õpilasi kutsutakse tutvuma eestikeelsete meediaajaloo allikatega, tegema tõlget ja esinema leitud materjalidest tunnis suulise ettekande.
- Lõiming eesti ja inglise keele tundidega töötamiseks erinevates keeltes ajakirjandustekstidega. Meedia eri keeltes edastatava teabe võrdlus.
- Vene- ja eestikeelse sotsiaalreklaami võrdlus. Tõlke omadused, mis võivad sõnumi olemust muuta.
- Integratsioon sotsiaalteadustega. Arutelud/arutelud teemadel:
- Meedia mõju ühiskonnale.
- Meedia kui osariigi neljas pärusmaa.
- Stereotüübid ühiskonnas: meedia loob või hävitab neid.

Läbivad teemad:

- keskkond ja säästev areng,
- kultuuriline eneseteadvus,
- väärtused ja moraal,
- infokeskkond,
- tehnoloogia ja innovatsioon,
- ohutus,
- elukestev õpe.

Üldoskuste arendamine:

- oskus korraldada õpikeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida sellest keskkonnast õppimiseks vajalikku teavet;
- seostada omandatud teadmisi varasemate õpikogemustega;
- analüüsida enda teadmisi ja oskusi;
- lugeda ja mõista infotekste ja juhiseid;
- kirjutada õigeid linke kasutades erinevat tüüpi tekste;
- osaleda digitaalse sisu loomisel ja kasutamisel;
- väärtustada kirjaoskust ja keele väljendusoskust.

Metoodilised soovitused, sh soovitused õppekeskkonna kujundamiseks ja õppe diferentseerimiseks

1 teemaplokk: Suhtlemine, suhtlusmudel, suhtlustingimused. Infoühiskond, selle iseloomulikud jooned. Lühiülevaade meedia tekkeloost. Kaasaegne infokeskkond. Meedia kui diskursust kujundav tegur. Meediakanalid: raadio, televisioon, uudisteportaalid, sotsiaalvõrgustikud. Muutused uue meedia, sotsiaalvõrgustike ajastul. Kvaliteet- ja meelelahutusajakirjanduse erinevused. Olulisemad meediažanrid: uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus, ülevaade. Meedia eetika.

Töö vormid ja meetodid:

Mõiste "diskursus" sissejuhatus. Keskendutakse Venemaa meedia ajaloole Eestis.

Anda õpilastele ülesanne: leida vene meedia ajalugu Eestis.

Projekt: töö digiteeritud allikatega. Vene Muuseum - näituse kataloog Vene meediast Eestis.

2 teemaplokk: Eri tüüpi meediatekstide tajumise iseärasused. Meediatekstide usaldusväärsus. Faktide kontrollimise viisid. Meedia verbaalne ja visuaalne mõju inimesele. Verbaalne manipuleerimine. Argumendid tunnetel ja faktidel. Autori seisukoht, teabeallikad ja nende usaldusväärsus. Fakti ja arvamuse eristamine. Sotsiaalsete stereotüüpide ja müütide konstrueerimine meediatekstides. Propaganda. Võlts. Müüt. Meediatekstide kriitiline ja teadlik lugemine.

3 teemaplokk: Reklaami verbaalne ja visuaalne mõju tarbijale. Erinevus sõnalise teksti ja heli ja pildiga kaasasoleva teksti tajumises. Reklaam (äriline, poliitiline, sotsiaalne). Sihtrühmad ja reklaamikanalid. Reklaam kui tööriist pildi loomisel. Keeleline loovus ja loovus reklaamis, võtted tähelepanu äratamiseks. Reklaami varjatud sõnum. Reklaam ja seadused.

Töö vormid ja meetodid:

Keeleseadus, mis nõuab võõrkeelsete reklaamide kirjutamist väiksemas kirjas.

Autoriõiguse seadus.

Keelepoliitilise korrektsuse küsimus.

Sotsiaalreklaam ja moraaliprobleemid.

Küsimus reklaamtekstide tõlkimise kohta. Reklaami keel.

Rühmatöö:

Erinevate suundade reklaamtekstide/videote analüüs: kommertslik, poliitiline, sotsiaalne. Õpilased ise leiavad õpetaja antud ülesande alusel erinevaid reklaamitüüpe. Analüüsida ja esitada neid tekste, tehes järeldusi selle kohta, kuidas seda tüüpi reklaam inimest mõjutab, milliseid keelelisi ja visuaalseid

	<p>vahendeid kasutatakse. Teiste gruppide hinnang sellele, kui hästi on reklaami varjatud sõnum edasi antud ja kas tarbijad suudavad selles sisalduvaid üleskutseid jälgida.</p> <p>Loomingulised ülesanded: Koostada oma erinevat tüüpi reklaammaterjale (koolireklaam; sotsiaalreklaam tänapäeva noori murettekitava teema kohta; toote kommertsreklaam). Reklaammaterjali loomine, mis aitab luua kuvandit linnast, koolist, klassist ja iseendast jne.</p> <p>Kontroll ja hindamine Õpetaja hindab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suulise protsessi töö hindamine klassiruumis. • Tekstiga töötamise, suuliste ja kirjalike vastuste sõnastamise ning rühmatöö oskuste hindamine. • Oma meediateksti loomine kindlaksmääratud tingimustel. • Töö hindamine heli- ja videotekstidega. • Suuliste ettekannete ja ettekannete hindamine. • Rühmatöö ja projekti hindamine.
<p>KURSUS 5 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Praktiline vene keel“ Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab kirjaoskust inimese kultuursuse ja haridustaseme näitajana; 2) parandab ja kinnistab oma õigekeelsus- ja kirjakeeleoskust; 3) loob ja vormistab kirjalikke tekste vastavalt õigekirja- ja grammatikareeglitele; 4) kasutab tekstiloomes vajalikke (veebi)sõnastikke; 5) loeb erinevaid tekste, arendab oma kirjaoskust ja rikastab sõnavara. <p>Kursuse kaudu edendatakse üldist kirjakultuuri, korratakse, parandatakse ja kinnistatakse õigekeelsus- ja kirjakeeleoskust, sealhulgas ortograafiat ja interpunktsiooni. Kursuse õppesisus pööratakse tähelepanu õigekeelsuse praktikatele, ortograafia ja interpunktsiooni kordamisele ning sõnavara rikastamisele. Harjutatakse vajaliku ortograafia- ja interpunktsiooniteabe saamiseks kasutama sõnastikke, raamatukogu katalooge ning internetti. Praktiline vene keele oskus tähendab kirjakeele valdamist, seepärast edendatakse tekstide vastuvõtu ja loomise oskusi. Oluline on leida suhtlusolukorrale sobiv ja vestluspartnerit arvestav toon ja stiil, osata suhtlust või teemat alustada, arendada ja tõrjuda. Tähtis on eristada meediakanalites faktiinfot ja arvamust, olla valmis esitama täpsustavaid küsimusi ja</p>

vastuväiteid. Kuulamisoskuse arendamise eesmärk on mõista suhtlussituatsiooni ja vestluspartnerit.

Õppesisu

Ortograafia.

- Vene ortograafia peamised printsiibid. Täishäälikute õigekiri sõna lihttüves.
- Täishäälikute õigekiri ж, ч, ш, щ, ц järel eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnade lihttüves, sufiksis ja sõnalõpus.
- Kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves.
- Nimisõnade, omadussõnade, kesksõnade käändelõppude ja tegusõna pöördelõppude õigekiri.
- Eesliidete õigekiri. ъ ja ь kasutamine vene sõnades ja laensõnades. ъ õigekirjutus ж, ч, ш, щ järel eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.
- Kokkukirjutamine ja sidekriips eri sõnaliikide puhul ning sõnades komponentidega пол- ja полу-.
- Sufiksite õigekiri eri sõnaliikides. н ja нн eri sõnaliikides. не kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidega. не ja ни eristamine.
- Määrsõnade õigekiri.
- Arvsõnade õigekiri.
- Tuletatud ees- ja sidesõnade kirjutamise komplitseeritud juhud. Suurtähtede õigekirjutuse rasked juhud.

Interpunktsioon

- Vene interpunktsiooni printsiibid.
- Lauselühendiga lihtlause.
- Kirjavahemärgid üksikute, korduvate ja paarissidesõnadega koondlauses.
- Lause kõrvalliikmete kirjavahemärkidega eraldamine (обособление).
- Kirjavahemärgid täpsustava, selgitava ja täiendava tähendusega lauseliikmete puhul.
- Kirjavahemärgid kiilsõnade ja kiillausetega ning üttele ja hüüdsõnadega lausetes.
- Võrdlustarindid. Tarindid sidesõnaga как.
- Kirjavahemärgid rind-, põim- ja sidesõnata lauses.
- Jutumärgid ja teise isiku kõne: tsiteerimisviisid, kirjavahemärgid teise isiku sõnu ning dialoogi edastades
- Epigraafi vormistamine.

- Süstemaatiline sõnavaraarendus (nt harvem esinevad sõnad, sõnamoodustus).
- Sõnavara täiendamine, kinnistamine ja praktiline kasutamine.

Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega

- Kõikide õppeainetega on võimalik lõimida, kuna iga tekst nõuab korralikku kujundust.
- Võõrkeeled: laenatud sõnade kirjutamine; sarnasuste/erinevuste tuvastamine erinevate keelte süntaksis, kirjavahemärkide valikud.
- Keele ajalugu: vene graafika ja õigekirja reformid, ühiskonna suhtumine neisse.
- Kunst: kalligraafia, kirjalikud tekstid visuaalsetes žanrites.

Üldoskuste arendamine:

- Suhtlemispädevus - õpilane koostab venekeelseid kirjaoskustekste.
- Õpipädevus - õpilane oskab kasutada erinevaid õpistrateegiaid enda kirjaoskuse taseme tõstmiseks.
- Digipädevus - õpilane oskab kasutada elektroonilisi ressursse oma kirjaoskuste kirjutamis- ja tekstitoimetamise oskuste proovile panemiseks.

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet.
- Väärtused ja moraal.
- Keskkond ja säästev areng.
- Infokeskkond.
- Tehnoloogiad ja uuendused.
- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
- Tervis ja ohutus.

Töö vormid ja meetodid:

Kursuse sissejuhatuseks võiks olla vestlus/arutelu kirjaoskuse mõiste mitmetähenduslikkusest, sellest, kuidas iseloomustab kaasaegset inimest oskus oma mõtteid (sh kirjalikult) kompetentselt väljendada.

	<p>Õpilastele tasub meelde tuletada, et õigekirja- ja kirjavahemärke saab vältida, kui nad rakendavad omandatud teadmisi vene keelesüsteemi kohta tervikuna: näiteks teadmised sõnamoodustuse kohta aitavad õigesti kirjutada mitte ainult täishäälikuid sõnade juurtesse, vaid ka vokaalid ja kaashäälikud sufiksites ning eristavad isikulõpud verbid ja käskivad sufiksids.</p> <p>Kõneosade käände mõistmine ja juhtumiküsimuste esitamise oskus võimaldab teil nimisõnade, omadussõnade, osaliste ja järgarvude lõppude kirjutamisel õigesti liikuda.</p> <p>Lause struktuuri tundmine ning lause põhi- ja kõrvalliikmete eristamine aitab kirjavahemärke õigesti paigutada.</p> <p>Sünonüümsete keelevahendite kasutamise oskus annab õpilasele võimaluse ise teksti kirjutades valida lauses need sõnad ja kirjavahemärgid, milles ta on kindel.</p> <p>Harjutuste liigid ja töövormid</p> <p>Kõige keerukamate õigekirja- ja kirjavahemärkide harjutamisel on soovitatav kasutada erinevat tüüpi harjutusi, näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sisestada puuduvad tähed ja kirjavahemärgid, -parandada vead, -kommenteerida tekstis olevat kirjapilti ja kirjavahemärke. <p>Töövormide hulgast saab esitada erinevat tüüpi diktaate, mida saavad kontrollida nii õpetaja kui ka õpilased ise. Pärast dikteerimist on soovitatav lisada tunnitöösse levinumate vigade analüüs.</p> <p>Kursusel saab naasta teistel kursustel õpilaste poolt varem kirjutatud teoste juurde ja paluda neil oma tekste toimetada.</p> <p>Moodsa ja klassikalise ilukirjanduse teosed võivad olla harjutuste materjaliks.</p> <p>Kirjandusliku silmaringi laiendamiseks tasub kaasata väikseid vestlusi autorite ja tekstide endi kohta.</p> <p>Tasub kasutada erinevaid töid:</p> <ul style="list-style-type: none"> -individuaalsed (harjutused), -paaris (näidete analüüs, reeglite vastastikune selgitamine),
--	--

	<p>-rühm (näiteks kui üks rühm tutvub reeglina üksikasjalikult, valib -näiteid, siis selle rühma esindajad hajuvad teistesse rühmadesse ja tutvustavad teistele õpitud reeglit); tulemuste arutelu klassis.</p> <p>-Iseseisev töö võib koosneda mis tahes reegli järgi tutvustava video vaatamise ülesandest (vt portaalis “Total Dictation” veebikursuste materjalid). Õpilased esitavad tunnis oma tähelepanekuid või selgitavad reeglit teistele õpilastele, toovad näiteid (tegutsevad õpetajana). Tunnis arutatakse kuuldu üle ja kinnitatakse materjali praktikas.</p> <p>-Uurimistöö: tutvu suurimate ostusüsteemide venekeelsete lehtedega: https://www.rimi.ee/epood/ee, https://www.selver.ee/, https://www.prismamarket.ee/, https://www.maxima.ee/. Hinnake, kui hästi veebisaidid on kujundatud. Kui on vigu, siis mis tüüpi? Tehke valik rasketest vigadest ja muutke neid. Kas vigade tüübid on saitidel sarnased? Millise süsteemi veebileht on kujundatud kõige pädevamalt?</p> <p>Kontroll ja hindamine Õpetaja hindab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisvate ja rühmaülesannete täitmine; • õpilase aktiivsuse määr tunnis, tema valmidus teha koostööd teiste protsessis osalejatega (õpetaja, klassikaaslased); • kõneoskus diktantide ja muud tüüpi tekstide kirjutamisel; • oskus kasutada teatmeteoseid/teatmeportaale. <p>Kujundav hindamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpilase enda tekstide toimetamine, • hinnata oma edusamme • selgitada välja valdkonnad, milles on vaja oma teadmisi laiendada või kinnistada.
<p>KURSUS 6 ÕPITULEMUSED JA ÕPPESISU, KONKREETSED LÕIMINGU NÄITED JA KÕIK ERISUSED, MIS ON KONKREETSE KURSUSEGA SEOTUD.</p>	<p>Kursus „Kirjalike tekstide vastuvõtt ja loomine“</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loetleb kirjaliku keelekasutuse erijooni ning väljendab end kirjas korrektselt; 2) argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti kirjalikult; 3) hindab kriitiliselt eri allikatest pärinevat infot ja seisukohti, koostab nende põhjal kirjaliku kokkuvõtte; 4) toimetab tagasiside põhjal enda koostatud kirjalikke tekste, annab tagasisidet teiste tekstidele; 5) iseloomustab erinevaid meedia- ja tarbetekste, kirjutab arvamust ja arvustust; 6) analüüsib kriitiliselt reklaami ning arutleb reklaami ja mainekujunduse teemadel;

- 7) omandab peamiste ametlike dokumentide kasutamise ja vormistamise nõuded;
 8) valdab vene kirjakeelt, järgib õpitud keelereegleid, kasutab elektroonilisi keeleallikaid;
 9) võtab vastu ja koostab ise eri liiki kirjalikke tekste.

Kursuse raames antakse õpilasele võimalus analüüsida ja mõista eri liiki tekste, leida vajalikku infot ning kasutada seda argumenteerimisel ja oma arvamuse sõnastamisel. Suur roll on intellektuaalse omandi tähtsustamisel ja autoriõiguste järgimisel. Õpitulemustega eeldatakse, et õpilane koostab eri liiki tekste, väljendab end eri vormides ja stiilides täpselt, asjakohaselt ja väljendusrikkalt, rakendades õigekeelsusalaseid teadmisi ja oskusi ning tänapäeva vene keele leksikaalseid norme. Kursuse õppesisu õpetab mõistma ja koostama eri tüüpi ja eri liiki kirjalikke tekste, arendab oskust analüüsida tekstide sisu ja ülesehitust, hinnata neid kriitiliselt, sh ära tunda valeinfot, koostada etapiviisilise kirjutamisprotsessi käigus ise eri liiki tekste, kasutades neile iseloomulikke väljendusvahendeid ja järgides üldisi õigekeelsusnorme. Õppesisu fookuses on meedia- ja tarbetekstid, mida õpilane elulistest situatsioonides kõige sagedamini kohtub.

Õppesisu

- Kirjalik keel, selle iseloomustus ja erinevus suuliselt kõnest.
- Tekstitüübid: jutustav, kirjeldav ja arutlev tekst. Tekstiliigid: kirjand ja essee. Arutlev kirjand, selle ülesehitus. Argumentide liigid. Essee kui vaba tekstitüüp. Konspekt ja referaat.
- Meediatekstid. Publitsistika. Eri liiki meediatekstide vastuvõtu eripära. Uudis, intervjuu, reportaaž, kolumn, arvustus. Reklaami eesmärgid ja liigid. Kirjalikud meediatekstid ja nende usaldusväärsus. Verbaalne ja visuaalne mõjutamine. Elektroonilised ja trükiväljaanded.
- Tarbetekstid. Avalduse, juhendi, volituse, allkirjastatud tõendi ja CV kirjutamine.
- Ametlik kiri. Ametlikud tekstid elektroonilisel kujul.
- Tekstide loomine internetis. Internetisuhtluse etikett.
- Teksti eesmärgi ja vaatenurga mõistmine. Eri liiki kirjalike tekstide väljendusvahendid ja mõjutamisvõtted.

Lõimingunäited teema käsitlemise seostamiseks üldpädevuste, läbivate teemade ja teiste õppeainetega

- Lõimimine on võimalik kõigi õppeainetega, kus on vajalik kirjaliku teksti loomine: essee, referaat, annotatsioon, ankeetide täitmine.
- Tundides omandatud oskusi kasutatakse kõigi ainete õppimisel, mis eeldavad oskust tekstist saadavat informatsiooni kriitiliselt hinnata.
- Võõr- ja eesti keele tundides on oluline jälgida muukeelsete formaalsete žanrite tekstide loomise erinevust vene keelega võrreldes. Mitmekeelsed tarbijasaidid erinevates keeltes tekstide võrdlemiseks:
-<https://www.rimi.ee/epood/ee>
-<https://www.politsei.ee/et/>
-<https://rahvaloendus.ee/et>
-<https://www.err.ee/>
- Integratsioon ühiskonnaõpetuse tundidega, töötades ühiskonna ja selles sisalduvate üksikisikute eluga seotud tekstidega.
-

Üldoskuste arendamine:

-Suhtlemispädevus - õpilane tajub ja genereerib erineva žanri ja funktsionaalse stiiliga kirjalikke tekste, oskab kirjalikult sõnastada ja argumenteerida oma arvamust, kriitiliselt hinnata teiste tekste ning kaitsta oma seisukohta. Täidab erinevaid dokumente.

- Sotsiaalne pädevus - partneriga arvestamine kirjalikus suhtluses, kirjaliku suhtluse eesmärk.

-Kultuuripädevus on oskus rakendada teadmisi kirjaliku teksti vastuvõtja kultuurilistest iseärasustest keeleliste vahendite valikul.

- Познавательная компетенция - умеет организовать собственную работу и работу своей группы в соответствии с целью обучения, планировать свою деятельность, оценивать ее результаты.

Läbivad teemad:

- Kultuuriline identiteet.
- Väärtused ja moraal.
- Keskkond ja säästev areng.
- Infokeskkond.
- Tehnoloogiad ja uuendused.
- Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine.
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

- Tervis ja ohutus.

Töö vorm ja meetodid:

Kuna töö keskendub kirjakeelele, siis tuleb rõhutada, et fookuses on teksti mõiste. Teemade esitamise käigus tuleks tugineda teemade „Suuliste tekstide tajumine ja loomine“, „Tekst ja stiil“ raames õpitule.

Kirjaliku suhtluse ajal, nagu ka suulises suhtluses, keskendumine

- sõnumi adreessadile (kiri, avaldus, essee),
- sfäärist, kus suhtlus toimub (kõnekeelne, igapäevane, teaduslik, ametlik äri, ajakirjanduslik suhtlussfäär);
- see, et kirjandustekstis võib leida näiteid kõigist suhtlussfääridest.

Kirjaliku kõne jaoks on olenevalt kasutusvaldkonnast olemas normid, mida väljendatakse iga suhtlusvaldkonna jaoks spetsiifilistes keelelistes vahendites:

- sõnavara (raamat, kõnekeel, vähendatud sõnavara),
- grammatilised (morfoloogilised ja süntaktilised struktuurid),
- õigekiri ja kirjavahemärgid.

Erinevat tüüpi kõnetekstide (kirjeldus, jutustamine, arutluskäik) loomisel analüüsime keelisi (leksikaalseid, morfoloogilisi, süntaktilisi) suhtlusvahendeid, mis on ühised kõikidele tüüpidele ja spetsiifilised. Uurime, kuidas realiseerub teksti semantiline terviklikkus (paralleelsed, ahelühendused), ning pöörame tähelepanu teksti kompositsioonile. Praktiline töö tekstidega peaks hõlmama põhiidee, teksti teema, sõnumi eesmärgi ja märksõnade väljaselgitamist.

Ametlike äritekstide loomisel pöörake erilist tähelepanu nende rangele vormile ja valmismallidele, sh. ja kõne (klišeede asjakohasus).

Meediatekstidest rääkides arvesta vastavas kursuses käsitletuga ning rõhuta kirjalike žanrite tunnuseid.

Praktiline töö:

- vestlused (ajurünnakud), et korrata juba käsitletut ja välja selgitada kirjalike žanrite tunnused;
- kompositsioonid ja esseed erinevatel teemadel, sh. see võib olla tunni teemal arutlemine (mõtisklus);
- integratsioon suulise suhtluse ja meediateksti kursusega: esseed, esseed, annotatsioonid, esitlused erinevatele sihtrühmadele (kirjas

	<p>sõbrale / aruanne direktorile) nendel kursustel töötamise käigus kuuldu/loetu kohta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktilised harjutused kõnevigade ja ebatäpsuste kõrvaldamiseks: õpetaja koostatud tekstid, klassikaaslaste tekstid, töö oma teksti toimetamiseks; - erinevate žanrite, funktsionaalsete stiilide, funktsionaalsete kõnetüüpide näidete valik ilukirjandusest (iseseisev lugemine). Tööd on võimalik korraldada projektitegevustena; - saadud teabe kriitilise hindamise oskuste arendamiseks töötatakse erinevate Interneti-tekstidega, mille on valinud nii õpetaja kui ka õpilased ise. Tehtud töö tulemusena - kirjalik arvamused avaldatud leitud materjalide usaldusväärsuse, autoriteetsuse kohta, töö autori nõusolek/mittenõustumine artiklites väljendatud seisukohaga; - annotatsioonide ja kokkuvõtete kirjutamine õpetaja pakutud või iseseisvalt valitud tekstidele; - arvustuse kirjutamine. <p>Kontroll ja hindamine</p> <p>Õpetaja hindab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisvate ja rühmaülesannete täitmine (kõne korrektsus); • õpilase oskus luua erineva žanri kirjalikke tekste (essee, annotatsioon, essee/kompositsioon, retsensioon/retsensioon, kiri, avaldus); • õpilase aktiivsuse määr tunnis, tema valmidus teha koostööd teiste protsessis osalejatega (õpetaja, klassikaaslased); • kirjaliku kõne kirjaoskus, kõnestruktuuride mitmekesisus ja sobivus. <p>Kujundav hindamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilase enda tekstide toimetamine, tema edusammude hindamine, s.o. peegeldus õpilase poolt. • Projektitöö hindamine õpilaste poolt välja töötatud kriteeriumide järgi (koos õpetajaga).
--	--